

संसारको लागि परमेश्वरको योजना

परमेश्वरको महान योजनाको बारेमा स्व अध्ययन
पाठ्यक्रम

Multi-Language Publications

Bringing the Word to the World

प्रथम मुलपाठ पादरीहरूको सँस्थागत समुदायको आज्ञाले गिशेष विश्कानसिन इभेजेनिकल लुथरन सिनेड् द्वारा प्रकाशित गरिएको थियो ।

कपिराइट @ १९९६

विश्कानसिन इभेजेनिकल लुथरन सिनेडको गहुभाषा प्रकाशन द्वारा मुलपाठ अनुकरण

२००६ मा प्रकाशित

रडगिन तथा सादा दृष्टान्तहरू ग्लेन मायरसको कार्य हो ।
दृष्टान्तहरू नर्थवेस्टर्न पब्लिसिडग हाउसले सुरक्षित राखेको छ ।
धर्मग्रन्थ पगिन्न गाइगल, न्यु इन्टरनेशनल रिडर्स भर्जन गाट लिइएको हो ।
कपीराइट १९९६, १९९८ इन्टरनेशनल गाइगल सोसायटी को अनुमतिले
इन्टरनेशनल गाइगल सोसायटील प्रयोग गरेको हो ।

गुक ६

नेपाली अनुवाद: वी.आर. जोशी

सूचीपत्र

प्रारम्भमा	1
अध्याय एकः शुरुआतमा	3
अध्याय दुईः परमेश्वर र पापीहरु	17
अध्याय तीनः मुक्तिदाता	31
अध्याय चारः येशूले परमेश्वरको योजना पुरागर्नुहुन्छ ।	45
अध्याय पाँचः येशूको सन्देशको बिस्तार	57
निष्कर्ष	69
शब्दावली	71
अध्याय जाँचका उत्तरहरु	73
अन्तिम जाँच	75

प्रारम्भमा

“ किनभने परमेश्वरले संसारलाई यति साह्रो प्रेमगर्नुभयो कि उहाँले आफ्नो एकमात्र पुत्रलाई सुम्पनुभयो ताकि उहामाथी विश्वास गर्ने कोहीपनि नास नहोस तर त्यसले अनन्त जीवन पाओस” (यूहन्ना ३:१६) ।

के सबैथोक गुमाईसकेपछि कुनै कुरामा विश्वास गर्न कठिन हुन्छ? हुँदैन । तपाईं आफ्नो घर परिवार, काम र तपाईंका मित्रहरूबाट अलगिएर रहनसक्नुहुन्छ तर तपाईं येशु बाट कहिल्यै अलगिएर रहनसक्नुहुन्न । येशु ले उहाँको हृदय उहाँका दाजुभाई र दिदीबहिनीहरूको लागि जहाँसुकै भएपनि खुला राख्नुहुन्छ ।

यो यस्तो पुस्तक हो जसमा पाठक, मार्गदर्शक र इतिहास को पाठहरू समावेश गरिएको छ । मलाई थाहा छ, म इतिहासको बारेमा बुझ्न त्यति धेरै उत्साही कहिल्यै भएको थिएन तर यहाँ केही प्रमुख महत्वपूर्ण जानकारीहरू छन् ।

यो पुस्तकमा भएको इतिहास महत्वपूर्ण छ । यो पुस्तकले तपाईंलाई यस संसारमा रहेका सबै मानिसहरूलाई मुक्तिदाताको खाँचो किन थियो भन्ने कुरा र किन आज यस संसारमा रहने प्रत्येक मानिसहरूलाई मुक्तिदाताको खाँचो छ भन्ने कुरा सिक्न मद्दत गर्नेछ ।

तपाईंले शायद येशुको जीवनको बारेमा पहिलेनै अध्ययन गरिसक्नुभयो होला र थाहा पाउनुभयो होला कि उहाँ त्यो मुक्तिदाता हुनुहुन्छ । यो इतिहासले किन परमेश्वरले हामीलाई बचाउन येशुलाई पठाउनुभयो भन्ने बारेमा बताउछ ।

प्रत्येक अध्याय एउटा सानो ताराले संकेत गरेको उद्देश्यहरूको सूचिहरूबाट प्रारम्भ हुन्छ । ति उद्देश्यहरूले तपाईंले त्यस अध्यायमा के सिक्दै हुनुहुन्छ भन्ने बारेमा बताउनेछ । प्रत्येक अंशमा तपाइले केहि प्रश्न र उत्तरहरू पढ्नुहुनेछ । अध्यायको अन्तमा एउटा जाँच छ । यदि तपाइले अध्यायको अंश ध्यानपूर्वक पढ्नु भएको छ भने तपाइले प्रश्नहरूको सहि उत्तर सजिलै सगं दिनसक्नुहुनेछ ।

जब तपाईं सबै प्रश्नोत्तर सक्नुहुन्छ, तपाईंलाई एउटा पेज नं. दिईएको छ, जसमा तपाईं आफ्नो उत्तरहरू जाचन सक्नुहुन्छ । यदि तपाईंले त्यस पेजमा हेर्नुभयो भने सबैभन्दा मुनि सानो अक्षरमा उत्तरहरू लेखिएको पाउनुहुनेछ । तपाईंको उत्तरहरू होसियारीपूर्वक जाचनुहोस र यदि तपाइले केहि गल्तीहरू गर्नुभएको छ भने सच्याउनुहोस । अर्को अध्याय अध्ययन गर्नुभन्दा पहिले सबै प्रश्नहरूको उत्तरहरू जानीराखन निश्चित हुनुहोस ।

यस पुस्तकको अन्त्यमा एउटा अन्तिम जाँच छ, तपाईंले त्यो जाँच पुरा गर्नुभन्दा पहिले सबै अध्यायका जाचहरूको पुनरावलोकन गर्नुहोस । जब तपाईं अन्तिम जाँच पुरागर्नुहुन्छ, तपाईंले पुरागर्नु भएको जाँचको पेज तपाईंलाई पुस्तक उपलब्ध गराउने व्यक्तिलाई दिनुहोस अथवा यस पुस्तकको पछाडी भएको ठेगानामा पठाउनुहोस ।

मलाई आशा छ तपाईं यो पुस्तक पढेर आनन्द प्राप्त गर्नुहुनेछ । “यादराख्नुस शैतानको अध्यारो रात बितिसक्यो र दिन नजीकै आईपुगेको छ । यसकारण अन्धकारका काम त्यागेर हामी ज्योतीका हातहतियार धारण गरौं ” (रोमी १३:१२) ।

अध्याय एक

शुरुआतमा

जब तपाईं नयाँ शहरमा सर्नुपर्ने दिनहरू नजीकै आउन थाल्छ तपाईं त्यहाँ गएर के गर्ने र कहिले त्यहाँ पुग्नुपर्ने हो जस्ता थुप्रै योजनाहरू बनाउन थाल्नुहुन्छ । तपाईं कहाँ बस्नुहुनेछ ? के काम गर्नुहुनेछ ? र कस्ता प्रकारका मानिसहरूसँग तपाईं मित्रता गास्नुहुनेछ भन्ने प्रकारका बिचार गर्नु पर्नेहुन्छ ।

अन्त्यमा, तपाईंले प्रतिक्षा गरिरहनुभएको दिन आईपुग्छ । तपाईं नयाँ शुरुआत गर्नको लागि तयार हुनुहुन्छ । तपाईंका सबै योजनाहरू पूर्ण छन् । तपाईंको नयाँ जीवनको सामना गर्न तपाईं तयार हुनुहुन्छ ।

तर तपाईं पुर्णरूपमा ठिक तरिकाले योजना बनाउन जति कठिन प्रकारले कोशिस गरेपनि कुनै कुरामा केही गल्ती भएको नै हुन्छ । जब तपाईंले विचार गरेका ठाउँमा काम गर्नको लागि जानुहुन्छ, रोजगार दाताले तपाईंलाई भन्नेछ कि तपाईंलाई अरु नै कामको लागि उसले खटाएको हो । अथवा तपाईंले बस्ने निर्णय गर्नुभएको ठाउँ तपाईंले विचार गरेको जस्तै असल नहुनसक्छ । वा तपाईंले केही असल मित्रहरु विचार गर्नुभएको मा खराब मित्रहरु को फेलापर्नुभयो । मानिसले बनाएको अति उत्तम योजना सधै असल प्रकारको कामगर्दैन् । हजारौ बर्षपहिले परमेश्वरले दुई जना मानिस आदम र हब्बा(ईभ)को लागि एउटा योजना बनाउनुभयो । परमेश्वरले तिनीहरु सदासर्वदाको लागि खुसीसाथ जिवन निर्वाह गरुन भन्ने चाहनुहुन्थयो । तर आदम र हब्बा(ईभ) परमेश्वरको सिद्ध योजना बाट पतन भए । हाम्रो पहिलो अध्ययनमा जब तिनीहरुले परमेश्वरको सिद्ध योजनालाई नास गरे, कसरी परमेश्वर उहाँका मानिसहरुलाई पापगाट छुटकारार दिन आउनुभयो ? भन्ने बारेमा सिक्नेछौ ।

संसार अचानक रूपमा सृष्टि भएको होईन् । परमेश्वरले संसारको सृष्टि गर्नुभयो । उहाँले संसारलाई वैज्ञानिकहरुकले विचारगरेको जस्तो प्रकारले बनाउनुभएन् । उहाँसंग सृष्टि गर्नकोलागि केही सर समानथिएन । उहाँले यसलाई बचनको प्रयोग गरेर सृष्टि गर्नुभयो । उहाँले संसार र यसमा भएका सबैथोकहरु पापरहित बनाउनुभयो ।

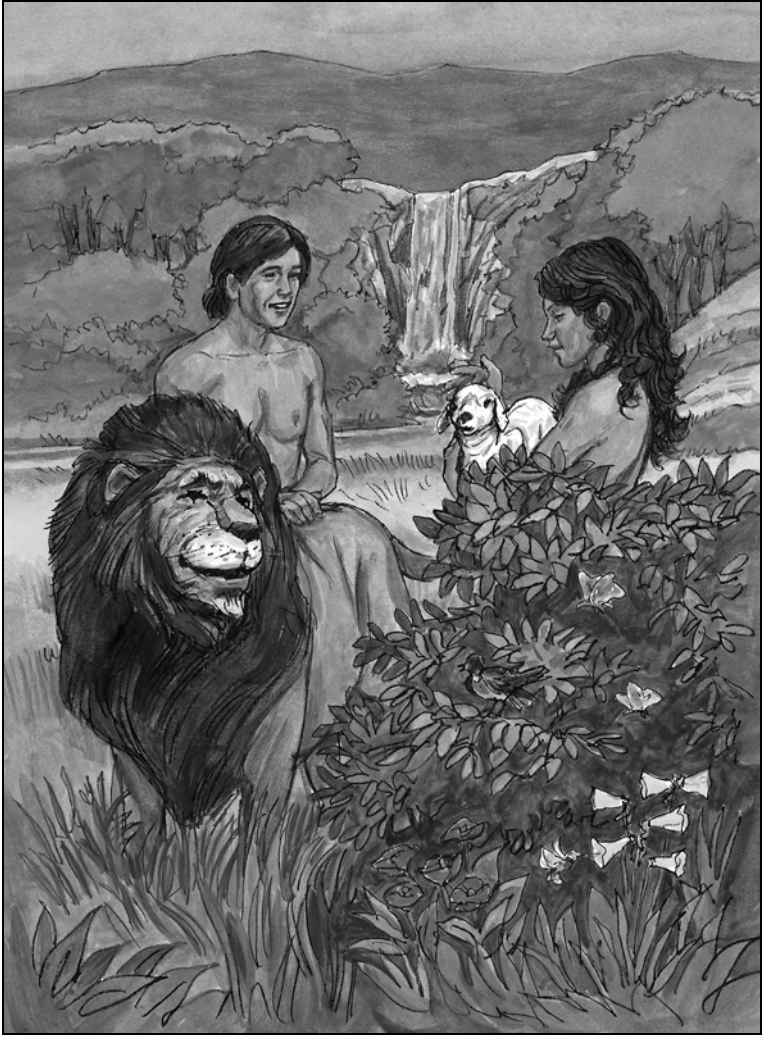
यो तथ्यको कारणले हामी र हाम्रा प्रत्येक सबैथोकको निमित्त परमेश्वरमा ऋणी छौ ।

यस अध्यायले तपाईंलाई यि कुराहरु हेर्न मद्दत गर्नेछ ।

- * संसार र मानिसहरु परमेश्वरद्वारा उहाँको योजनाअनुसार बनाईएका हुन् ।
- * सुरुआतमा मानिसहरुले परमेश्वरको आज्ञा उङ्गलघन गरेर परमेश्वरको योजना भङ्ग गरे, तिनीहरुलाई पापमै मर्न दिनुको साटो परमेश्वरले एउटा मुक्तिदाता पठाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो ।

बाइबलको सबैभन्दापहिलो वाक्यले भन्दछ, “ प्राचिनकालमा परमेश्वरले आकाश र पृथ्वी को सृष्टि गर्नुभयो (उत्पत्ति १:१)” । त्यसपछि यस गाइगलले पृथ्वीमा भएका सबैथोक रुखबिरुवा, जनावर र मानिसहरु परमेश्वरले कसरी बनाउनुभयो भन्नेबारेमा व्याख्या गर्दछ ।

सृष्टि शब्द हामी परमेश्वरले संसारको रचना गर्नुभएको जनाउन प्रयोग गर्दछौ । केही सृष्टि गर्नुको अर्थ केही नयाँ कुराको कल्पना गर्नु र त्यसलाई बनाउनुहो । हामी भन्नसक्छौ कि मानिसहरु ससाना कुराहरुको श्रृजना गर्न सक्छन् । जस्तै बिजुली को चिमको आविश्कार गर्नु आदि ।

परमेश्वरले पृथ्वीमा भएका सबैथोकको सृष्टि गर्नुभयो ।

तर तिनीहरूले प्रयोग गर्ने मस्तिष्क वा दिमाग परमेश्वरले तिनीहरूलाई दिनुभएकोहो, हातहरू परमेश्वरले तिनीहरूलाई दिनुभयो र आवश्यक सामाग्रीहरू परमेश्वरले तिनीहरूलाई दिनुभयो । यसैले तिनीहरूले यी चीजहरूगिना कुनैपनि कुरा सृष्टिगर्न सक्दैनन् ।

१. सृष्टिको अर्थ के हो ?

---

२. संसार र यसमा भएका सबैचीजहरू कसले बनाएका हुन् ?

पेज ८ मा भएका उत्तरहरू हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचनुहोस ।

अध्ययनको लागि बाइबलको खण्ड:

उत्पत्ति १:१, उत्पत्ति १:२४, उत्पत्ति १:२७ र
भजनसंग्रह ८: १-४।

”(परमेश्वर) उहाले बनाउनुभएका सबैथोक हेर्नुभयो र यी साह्रै असल थिए” (उत्पत्ति १:३१)। परमेश्वर जो सबैभन्दा असल र सबैभन्दा सर्वशक्तिमान हुनुहुन्छ, उहाँले दुष्ट संसार बनाउनु भएन् । उहाँले पाप र पापीहरूले भरिएको संसार बनाउनु भएन् ।

उहाँले सबैकुराको सृष्टि गरिसकेपछि, परमेश्वरले मानिसहरूलाई आफ्नै स्वरूपमा सृष्टि गर्नुभयो ।

यसको अर्थ यो होईन कि तिनीहरू परमेश्वर जस्तै देखिन्थे । यसको अर्थ यो हो कि तिनीहरू पवित्र थिए, पापरहित थिए र परमेश्वरलाई सिद्धरूपमा चिन्दथे । परमेश्वरले बनाउनु भएका मानव आदम, हब्बा(ईभ) र तिनीहरूपछि आउने प्रत्येकले असल जीवन जीउनेछन् छिमेकीहरूसंग असल जीवन बिताउनेछन् र परमेश्वरलाई प्रेम गर्नेछन् भन्नेकुरा सोच्नुभयो । धेरै असल बरदानहरू जो परमेश्वरले उहाँका मानिसहरूको लागि योजना गर्नुभएको थियो, जसलाई आपिश भनिन्छ ।

१. परमेश्वरले बनाउनु भएको संसार कस्तो थियो असल कि दुष्ट ?

---

२. पहिलो पुरुष र स्त्रीको नाम के के थियो?
र _____

---

३. आपिश शब्दको अर्थ के हो ?

पेज नं १० को मुनीतिर हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचनुहोस ।

अध्ययनको लागि बाइबलको खण्ड
उत्पत्ति १:२८....२९, भजनसंग्रह ८: ६.....९

पेज नं. ७को उत्तर १. बनाउनु २. परमेश्वर

पापको मतलव परमेश्वरले जे चाहनुहुन्छ त्यो नगर्नुहो ।
परमेश्वरले आदम र हब्बा(ईभ)लाई पापबाट बचाउने
प्रयास गर्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई के गर्नुहुँदैन
भन्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई यदि तिनीहरूले पाप
गर्नो भने के हुनेछ भनेर चेतावनी दिनुभएको के थियो ।

तर परमेश्वरले मानिसलाई यन्त्रमानव जस्तो बनाउनु
भएन् । परमेश्वरले ति दुई प्रथम मानिसहरूलाई यदि
तिनीहरूले पापगर्न चाहे भने गर्नसक्ने अवसर दिनुभयो ।
यदि तिनीहरूले परमेश्वरको आज्ञा उङ्गलंघन गर्ने इच्छा
गरे भने तिनीहरूले त्यो गर्न सक्दथे ।

१. पाप के हो ?

---

२. के आदम र हब्बा(ईभ)लाई पाप गर्न नाध्य गराएको
हो ?

पेज नं.१०को मुनी हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचनुहोस ।

अध्ययनको लागि बाइबलको खण्ड:

उत्पत्ति २: १६ - १७

परमेश्वरले आदम र हब्बा(ईभ)लाई उहाँको आज्ञापालन
गर्ने र उहाँमा तिनीहरूको भरोसा देखाउने अवसर
दिनुभयो ।

उहाँले एउटा बिषेश रुख रोप्नुभयो र तिनीहरूलाई त्यस रुखको फल कहिल्यै नखानु अन्यथा तिनीहरू निश्चय नै मर्नेछौं भन्नुभयो ।

शैतान आयो र हब्बा(ईभ) संग भुटो बोल्यो । उसले भन्यो यदि हब्बा(ईभ)ले यस रुखको फल खाएमा तिनी परमेश्वर जस्तै हुनेछिन् । हब्बा(ईभ)ले शैतानको कुरा सुनिन् । तिनले त्यो रुखबाट फल टिपेर खाईन् र आफ्नो लोग्नेलाई पनि खानदिईन् र उसले पनि खायो । त्यहीक्षण तिनीहरूले थाहा पाए कि तिनीहरूले गल्ती गरे । तब तिनीहरू परमेश्वरबाट लुक्ने प्रयत्न गरे । तिनीहरूले परमेश्वरलाई यसको बारेमा भुटो बोल्ने प्रयत्न गरे ।

हुनसक्छ हामी यो सोचनसक्छौं कि त्यो पाप त्यति धेरै खराब थिएन् तर परमेश्वरको न्यायमा कुनै पनि साना पापहरू थिएन् । परमेश्वरले आदम र हब्बा(ईभ)लाई त्यस रुखको फल नखानु भन्नुभएको थियो ।

किनकी आदम र हब्बा(ईभ) प्रथम मानिसहरू थिए । त्यसपछिका सबैमानिसहरू आदम र हब्बा(ईभ)को पापमा जन्मन्छन्, जसरी कपालको रङ्ग, आखा र छाला आमाबुवाको जस्तै नानीहरूमा हुन्छ । आदम र हब्बा(ईभ)को पाप आजपनि हामीहरूसंग छ ।

पेज ८ का उत्तरहरू : १. असल २. आदम र हब्बा(ईभ) ३. असल बरदान

पेज नं.९का उत्तरहरू: १.परमेश्वरको आज्ञा उङ्गलंघन २.हुदैन

१. कसरी आदम र हब्बा(ईभ)ले परमेश्वरको आज्ञा उङ्गलघन गरे छोटकरीमा लेख ?

---

२. हामी कसरी भन्न सक्छौ कि आदम र हब्बा(ईभ)लाई तिनीहरूले गलत गरे भन्नेकुरा थाहा थियो ?

---

३. किन आदम र हब्बा(ईभ) को पापले को लागि अझै आजको मानिसहरूलाई मुक्ती दाता को खाचो छ ?

पेज १२मा हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचुहोस ।

यदि मानिसहरू पापगर्छन उनिहरूले त्यस पापको मोलतिर्नुपर्छ । किनकी आदम र हब्बा(ईभ)ले परमेश्वरको आज्ञा उङ्गलघन गरे र परमेश्वरले तिनीहरूलाई दण्डदिनुभयो । तिनीहरूका पापको कारण पतन भएपछि उहाँले तिनीहरूको लागि बनाउनुभएको अचम्मको गगैचागाट तिनीहरूलाई निकाली दिनुभयो । त्यसबेला देखि तिनीहरूको संसार परिश्रम गरेर, पसिना बगाएर बाचनुपर्ने, बिरामीहुने र मर्नुपर्ने भयो । यस संसारका प्रत्येक मानिसहरूले ति दुःखहरूको सामना गर्नु पर्नेछ ।

१. आदम र हब्बा(ईभ)लाई परमेश्वरले कसरी दण्डदिनुभयो ?

---

२. पापले संसारमा ल्याएका कठिनाईहरूको सुची बनाउनुहोस ?

पेज १४ मा हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचनुहोस ।

अध्ययनको लागि बाइबलको खण्ड:

उत्पत्ति ३: १७ - १९, प्रस्थान २०: ५ख - ६

तर परमेश्वरले आदम र हब्बा(ईभ)लाई प्रेम गर्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई बनाउनुभयो र उहाँले तिनीहरूलाई पुरै निरास र दुःखमै छोडनुभएन् । तुरुन्तै उहाँले तिनीहरू र पछि संसारमा आउने सबै मानिसहरूलाई तिनीहरूका पापबाट छुटकारा दिलाउने उद्धारकर्ता पठाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो । त्यो उद्धारकर्ता हाम्रो मुक्तिदाता येशू हुनेछ । उद्धार गर्नको अर्थ फिर्ता किन्नुहो । येशूले सबै मानिसहरूको लागि मोल तिरेर पाप र शैतानको दासत्वबाट फेरि किन्नुहुनेछ ।

यसको मतलव अबै पनि आदम र हब्बा(ईभ)लाई परमेश्वर बाट आशा थियो ।

पेज ११ का उत्तरहरू: १. उनिहरूले परमेश्वरले जुन रूखको फल नखानु भन्नु भएको थियो त्यस रूख गाट फल टिपेर खाए। २. उनिहरू परमेश्वरगाट लुक्ने प्रयत्न गरे। ३. किनभने सगै मानिसहरू स्वभाविक रितिले पापी छन।

तिनीहरूले गरेका गलितलाई तिनीहरू सच्याउन सबदैन्ये तर तिनीहरूलाई थाहा थियो कि परमेश्वर तिनीहरूलाई सहायता गर्नुहुनेछ ।

१. के परमेश्वरले, आदम र हब्ब(ईभ)ले पापगरेपछि उनिहरूलाई बिसन्भयो ?

---

२. आदम र हब्बा(ईभ)ले पाप गरेपछि परमेश्वरले तिनीहरूसंग के प्रतिज्ञा गर्नुभयो ?

---

३. उद्धार शब्दको अर्थ के हो ?

पेज नं. १५ को मुनीतिर हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचुनुहोस ।

अध्ययनको लागि बाइबलको खण्ड:

भजनसंग्रह ९:९-१०, योयल २:१२-१३, भजनसंग्रह ३२:१-२, योयल २:२३ भजनसंग्रह १११:१, १ कोरिन्थी १५:२२, रोमी ५:१२ - २१

यहाँ दिईएकोपुस्तकको अशं अध्ययनगर्न अलि बढी छ तर बाइबलको प्रत्येक खण्ड महत्वपूर्ण छ । तपाईंले सबै एकै पटक पढनुपर्दैन । तपाईंले अर्को खण्ड पढ्नुअघि एउटा खण्ड एकपटक राम्रो सँग पढनुहोस र त्यसलाई मनन् गर्नुहोस ।

अध्याय एकको सारांश

परमेश्वरले संसारलाई बनाउनुभयो । परमेश्वरले संसारमा भएका सबैथोक बनाउनुभयो । रुखबिरुवा, चराचुरुङ्गी, माछाहरु, जनावर र मानिसहरु सबै परमेश्वरले बनाउनुभएको हो । जब परमेश्वरले संसारलाई बनाउनुभयो, यो असल र सिद्ध थियो ।

तर प्रथम मानव आदम र हब्बा(ईभ)ले परमेश्वरको आज्ञापालन गरेनन् । जब मानिसहरुले परमेश्वरको आज्ञापालन गर्दैनन्, तिनिहरुले पाप गर्दछन् । पापको कारणले आदम र हब्बा(ईभ)ले संसारमा मृत्यू, दुःख र सबै प्रकारका कठिनाईहरु संसारमा ल्याए ।

परमेश्वर आदम र हब्बा(ईभ)बाट टाढाहुनु भएन् । परमेश्वरले पापलाई घृणा गर्नुहुन्छ । तर उहाँ सबै पापीहरु तिनीहरुले पाउनुपर्ने दण्ड र परमेश्वरको क्रोधबाट बचाउन चाहानुहुन्थ्यो । परमेश्वरले तिनीहरुको लागि एउटा मुक्तिदाता पठाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो । जसले हाम्रो मृत्यूको मोल तिरीदिनुहुनेछ, यसरी हाम्रा पापहरु क्षमा हुनेछन् । येशूले हामीलाई पापबाट उद्धार गर्नुहुनेछ ।

पेज १२ का उत्तरहरु: १. वंहाले तिनिहरुलाई उनिहरुको अचम्मको घरगाट निकालिदिनु भयो। २. मृत्यु, गिरामी, दुःख, सगै प्रकारका समस्याहरु ।

अध्याय एकको जाँच

तलका प्रश्नहरूको उत्तर लेख ।

१. संसारको सृष्टि कसले गरयो ?

---

२. मानिसहरू परमेश्वरको _____ सृष्टि गरिए ।

३. परमेश्वरले आदम र हब्बा(ईभ)लाई धेरै _____ दिनुभयो ।

४. के पहिलो स्त्री र पुरुष परमेश्वरको आज्ञा उङ्गलंघन गर्न सक्षम थिए ।

---

५. यदि कुनै व्यक्तिले परमेश्वरको आज्ञापालन गरेन भने उसले _____ गर्दथ्यो ।

पेज १३ का उत्तरहरू: १. होइन २. मुक्तिदाता ३. फिर्ता किन्नु।

६. आदम र हब्बा(ईभ) _____ का पुर्खा थिए ।

७. बिरामी र मृत्यू _____ द्वारा संसारमा आयो ।

८. परमेश्वरले आदम र हब्बा(ईभ)लाई एउटा _____ पठाउने प्रतिज्ञा गर्नुभयो ।

९. परमेश्वर पापलाई _____ गर्नुहुन्छ तर उहा पापीहरूलाई _____ चाहानुहुन्छ ।

१०. उद्धारको अर्थ _____ हो । पेज ७३ मा हेरेर तपाईंका उत्तरहरू जाचनुहोस ।